AVENTURILE ALISEI în ȚARA MINUNILOR & ȚARA OGLINZII

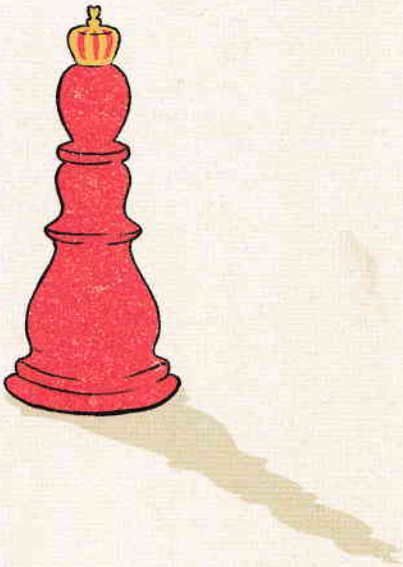

AVENTURILE ALISEI ÎN ȚARA MINUNILOR

PAGINA 6

I. În cădere liberă prin vizuina iepurelui
9

II. Lacul de lacrimi
19

III. O cursă electorală și poveste în coadă de șoarece
31

IV. Iepurele trimite un bilețel
41

V. Sfaturi de la Omidă
53

VI. Porc și piper
65

VII. Ceai la nebuni
79

VIII. Terenul de crochét al Reginei
93

IX. Povestea Pseudoțestoasei
107

X. Cadrilul homarilor
119

XI. Cine a furat tartele?
131

XII. Mărturia Alisei
141

ALISA ÎN ȚARA OGLINZII

PAGINA 152

I. Casa din Oglindă
159

II. Grădina cu flori vii
175

III. Câteva insecte din oglindă
189

IV. Dingazdrong și Dingazdrang
203

V. Lână și apă
219

VI. Hopa Buf
235

VII. Leul și Unicornul
253

VIII. „E invenție proprie“
265

IX. Regina Alisa
285

X. Zgâlțâirea
304

XI. Trezirea
305

XII. Cine a visat pe cine?
309

Capitol inedit: Omul-Viespe cu perucă
315

AVENTURILE ALISEI ÎN ȚARA MINUNILOR

Prin aur postmeridian,
Barca domol răzbate –
La vâsle, fără meșteșug,
Trag brațe delicate,
Iar mâini micuțe-ncearcă-n van
Direcția s-arate.

Vai, trio crud, ce-n ceas torid
Îmi cereți o poveste –
Și-un fulg de-ar trebui să mișc,
Prea slab suflul îmi este!
Când sunt trei glasuri contra lui,
Un glas nu prididește...

Prima, cu glas poruncitor,
Mă-ntreabă: – Tot n-ai început?
Secunda zice: – Să ne spui
Un basm trăsnit, că-i mai plăcut.
Terța-ntrerupe basmul doar...
Cam câte-o dată pe minut.

Acum cu gândul urmăresc,
Păstrând tăcere toate,
Copilul ce străbate-n vis
Tărâmuri minunate,
Vorbind cu creaturi de basm.
Și cred... Pe jumătate!

Iar când povestea a secat
A' visului izvoare
Și povestașul basmu-ar vrea
Să-l lase la culcare
Cu „va urma“, zic cele trei:
— E vremea de sculare!

Și-așa, povestea a crescut
De fiecare dată
Și, episod cu episod,
Acum e terminată.
Cârmim spre casă-n asfințit,
O fericită ceată.

Alisa! Ia povestea și,
Cu mâna ta subțire,
O împletește-n tainic vis
La tine-n amintire,
Precum cununi de pelerini
Din ofilite fire.

I

ÎN CĂDERE LIBERĂ PRIN VIZUINA IEPURELUI

♠ ♠ ♠

„Păi la ce mai e bună o carte“, se întrebă Alisa în sinea ei, „fără ilustrații și dialoguri?“

lisa se cam săturase să tot stea așa, fără nicio treabă, pe malul râului, lângă sora ei: încercase, în vreo două rânduri, să tragă cu ochiul la cartea pe care o citea soră-sa, dar nici urmă de ilustrații sau de dialog acolo. „Păi la ce mai e bună o carte“, se întrebă Alisa în sinea ei, „fără ilustrații și dialoguri?“

Tocmai își făcea socoteala în minte (pe cât mai putea ea socoti, căci arșița zilei o toropise cu totul și o trăgea strașnic la somn) dacă plăcerea de a înșira un lanț de margarete merită osteneala să se ridice și să culeagă margaretele de care ar avea nevoie pentru asta, când se trezi deodată că un Iepure Alb cu ochii roz trece în goană pe lângă ea.

Alisei nu i se păru *deloc* un lucru ieșit din comun, după cum nu i se păru *deloc* ieșit din comun nici să-l audă pe Iepure zicându-și „Vai de mine și de mine! O s-ajung prea târziu!“ (mai târziu, când și-a amintit mai pe îndelete această ciudată apariție, și-a dat seama că ar fi trebuit să-i dea de gândit, dar la momentul respectiv totul i se păruse cât se poate de firesc); doar când Iepurele *scoase un ceas din buzunarul vestei* și se uită la el, după care porni în grabă mai departe, Alisa sări în picioare, căci îi fulgeră prin minte ideea că în viața ei nu mai văzuse iepure cu vestă, necum cu ceas de buzunar pe care să-l scoată din buzunarul ei. Arzând de curiozitate, se luă numaidecât după el, tăind câmpul în goană,

taman cât să-l vadă cum dispare – ţuşti! – sub gardul viu, în gura încăpătoare a unei vizuini.

Alisa îl urmă numaidecât, fără să se gândească o clipă cum mai avea să iasă de acolo.

Galeria în care dispăruse iepurele o conduse o bucată de vreme drept înainte, dar dintr-odată coti în jos atât de brusc, încât Alisa nu mai apucă să se oprească. Se pomeni căzând într-un puţ care părea foarte adânc.

Acum, ori era puţul foarte adânc, ori cădea ea foarte încet, căci în timp ce se ducea lin în jos, se trezi că are o groază de timp să privească în jur şi să se întrebe ce avea să se întâmple în continuare. Mai întâi, încercă să privească sub ea, să vadă ce o aşteaptă, dar era prea întuneric să poată distinge ceva: aşa că încercă să se concentreze asupra pereţilor puţului şi băgă de seamă că erau plini de dulapuri şi rafturi de cărţi. Din loc în loc, vedea hărţi şi tablouri agăţate în cuie. Trecând prin dreptul unui raft, luă de pe el un borcan: avea o etichetă pe care scria „GEM DE PORTOCALE“, dar spre marea ei dezamăgire era gol. Pentru că nu voia să-l arunce pur şi simplu, de teamă să nu omoare pe cineva jos, reuşi să-l pună într-unul din dulapurile pe lângă care trecea în cădere.

„Vai!“ îşi spuse Alisa în sinea ei, „după o asemenea căzătură, cred că nici n-o să-mi mai pese când mă duc de-a berbeleacul pe scări în jos! Cât de curajoasă o să mă creadă toţi ai casei! Numai că n-aş sufla un cuvânt despre o asemenea păţanie, nici chiar dacă ar fi să cad de pe acoperiş!“ (Ceea ce era cât se poate de adevărat.)

În jos, în jos, tot mai în jos. Oare această cădere nu se va sfârşi *niciodată*?

— Mă întreb câte mile oi fi căzut până acum? îşi zise Alisa cu glas tare. Cred că încep să mă apropii deja de centrul

pământului. Ia să vedem: asta ar însemna patru mii de mile în jos, dacă nu mă-nșel... (căci, vedeţi voi, Alisa învăţase mai multe lucruri de genul ăsta în timpul lecţiilor și, deși nu era, poate, cea mai bună ocazie să-și etaleze cunoștinţele, întrucât nu prea avea cine s-o audă, era, totuși, un bun exerciţiu de recapitulare)... da, cam asta-i distanţa corectă... dar mă-ntreb acum oare la ce latitudine sau longitudine să fi ajuns?

(Alisa habar n-avea ce înseamnă latitudine, iar longitudine nici atât. Dar era convinsă că așa o mândreţe de cuvinte sunt numai bune de rostit când vrei să-ţi dai importanţă.)

Își urmă neabătută șirul gândurilor.

— Și acum o să cad drept prin centrul pământului, sau cum? Ce nostim o să fie când ies de aici în mijlocul oamenilor care umblă cu capul în jos! Antipatici, sau cum le-o fi zicând... (acum era mai degrabă bucuroasă că *nu avea* cine s-o audă, întrucât bănuia că nu folosise deloc cuvântul potrivit)... Va trebui, nu-i așa, să-i întreb în ce ţară am nimerit, „Nu vă supăraţi, doamnă, aici e Australia sau Noua Zeelandă?“ (Și încercă să facă o reverenţă în timp ce vorbea – imaginaţi-vă numai cum e să faci o reverenţă când te afli în cădere liberă! Credeţi că voi aţi reuși?) Dacă întreb așa ceva, o să mă creadă o fetiţă tare proastă! Nu, orice s-ar întâmpla, nu se face să întreb. Poate văd scris pe undeva.

În jos, în jos, tot mai în jos. Pentru că oricum nu avea altă treabă, Alisa continuă să vorbească:

— Cred că Dinei o să-i fie dor de mine la noapte. (Dina era pisica ei.) Sper că-și vor aminti să-i pună castronelul cu lapte la ora cinci. Dina, drăguţo, tare aș vrea să fii cu mine acum. Aici, în aer, nu avem șoareci, din păcate, dar ai putea să prinzi un liliac. Știi, seamănă destul de mult cu șoarecii. Oare pisicile mănâncă lilieci? Alisei începuse să-i fie cam somn, dar vorbi mai departe, ca-n vis, „Oare pisicile mănâncă lilieci? Oare pisicile mănâncă

lilieci?“ şi, uneori, „Oare liliecile mănâncă pisici?“, pentru că, înţelegeţi, atâta vreme cât nu putea răspunde la niciuna din aceste întrebări, chiar nu prea conta cum anume le formulează.

Alisa simţi că e pe cale să aţipească. Tocmai începuse să viseze că se plimbă de mână cu Dina şi o întreabă cât se poate de serios: „Spune-mi adevărul, Dina: ai mâncat vreodată un liliac?“ când, dintr-o dată, Buf! Buf!, ateriză cu o bufnitură pe un morman de surcele şi frunze uscate. Căderea ei se sfârşise.

Alisa nu se lovise câtuşi de puţin. Într-o clipă, era în picioare. Privi în sus, dar deasupra era întuneric-beznă. În faţa ei se întindea până departe o altă galerie. Încă se mai vedea Iepurele Alb, înaintând grăbit de-a lungul ei. Nu era nicio clipă de pierdut. Alisa se luă după el ca vântul, la timp să-l audă spunând, înainte să dispară după colţ:

— Vai de urechile şi de mustăţile mele, ce târziu s-a făcut!

În acel moment Alisa ajunsese chiar în spatele lui, dar când încercase să-l urmeze după colţ, Iepurele nu mai era de văzut nicăieri. Alisa se trezi deodată într-o sală lungă şi joasă, luminată de lămpi atârnate de tavan.

Pe ambele laturi erau uşi, însă toate încuiate. După ce Alisa merse până la capătul sălii pe o latură şi se întoarse pe cealaltă, încercând pe rând fiecare uşă, începu să se plimbe abătută prin mijlocul sălii, întrebându-se cum va mai reuşi vreodată să iasă de acolo.

Pe neaşteptate, dădu peste o măsuţă cu trei picioare. Măsuţa era cu totul şi cu totul de sticlă. Pe ea nu se afla decât o cheiţă de aur. Alisa se gândi îndată că ar putea fi de la una dintre uşi. Dar, vai! Ori erau broaştele prea largi, ori era cheia prea mică, pentru că de potrivit nu se potrivea în niciuna. Dar când mai făcu o tură, Alisa dădu peste o draperie joasă, pe care până atunci nu o mai observase. În spatele draperiei se afla o uşiţă,

nu mai înaltă decât genunchiul Alisei. Încercă mica cheie de aur în broască și, spre marea ei bucurie, văzu că se potrivea!

Alisa deschise ușa și descoperi că dădea într-un mic coridor, nu mai larg decât o galerie de șobolan. Se lăsă în genunchi și, la capătul coridorului, dădu cu ochii de o grădină cum nu se poate mai frumoasă. Tare-ar mai fi vrut să iasă din coridorul întunecos și să se plimbe printre straturile cu flori viu colorate și fântânile arteziene cu apă răcoroasă. Dar nu era loc nici cât să-și scoată capul pe ușă. „Și chiar dacă aș *reuși* să-mi strecor capul“, își spuse sărmana Alisa, „nu mi-ar fi de niciun folos fără umeri. Of, cât mi-aș dori să mă pot micșora ca un telescop! Și chiar cred că aș putea, dacă aș ști numai de unde să încep.“ Pentru că, nu-i așa?, în ultima vreme i se întâmplaseră atâtea lucruri ciudate, încât Alisa începuse să creadă că nimic nu mai era cu adevărat imposibil.

Părea că nu mai are niciun rost să aștepte lângă ușiță, așa că se întoarse la măsuța de sticlă, cu un licăr de speranță că va găsi pe ea o nouă cheie sau măcar o carte cu instrucțiuni care să-i învețe pe oameni cum să se micșoreze asemenea unui telescop. De astă dată găsi însă o sticluță („Care bag mâna-n foc că nu era aici mai devreme“, spuse Alisa), iar de gâtul sticluței atârna un cartonaș pe care, cu elegante litere de tipar, scria „BEA-MĂ“.

Era ușor de zis „Bea-mă“, dar o fetiță cuminte ca Alisa n-ar fi făcut niciodată *așa ceva* fără să se gândească *bine* înainte.

— Nicidecum, mai întâi o să mă uit, spuse ea, să văd dacă scrie sau nu „otravă“.

Întrucât nu o dată citise niște istorioare de toată frumusețea cu copii care ba se fripseseră, ba fuseseră devorați de fiare sălbatice, și tot felul de astfel de situații neplăcute, numai și numai din cauză că *refuzaseră* să-și amintească regulile simple

SINCE 1865
1
C.WILES
of Goodge Place
DRINK
ME
Small Batch

învăţate de la prietenii lor, cum ar fi că un vătrai încins în foc te arde dacă-l ţii prea mult în mână, sau că, dacă te tai *foarte* adânc la un deget cu cuţitul, de obicei curge sânge. De aceea, ea nu uitase niciodată că dacă bei o cantitate mare dintr-o sticlă pe care scrie „otravă“, e aproape sigur că, mai devreme sau mai târziu, n-o să-ţi pice prea bine.

Dar oricum ai lua-o, pe această sticluţă *nu* scria „otravă“. Alisa se aventură aşadar să guste puţin din ea şi, plăcându-i gustul (avea un fel de aromă amestecată de tartă cu cireşe, cremă de vanilie, ananas, friptură de curcan, caramel şi pâine proaspăt-prăjită cu unt), o termină curând, până la ultima picătură.

— Ciudat mă mai simt! spuse Alisa. Am impresia că încep să mă scurtez ca un telescop.

Şi chiar aşa se şi întâmpla. Se făcuse de numai trei palme. Chipul i se lumină de încântare la gândul că acum avea exact înălţimea potrivită ca să poată intra prin uşiţă în minunata grădină. Dar mai întâi aşteptă câteva minute, să vadă dacă se mai scurtează sau nu. Îşi făcea oarece griji în această privinţă. „Căci la sfârşit, nu-i aşa?“ – îşi spuse Alisa – „m-aş putea scurta de tot, ca o lumânare. Oare ce s-ar alege de mine atunci?“ Şi încercă să-şi imagineze unde se duce flacăra lumânării după ce ai suflat în ea, căci nu reuşea cu niciun chip să-şi amintească dacă văzuse vreodată aşa ceva.

După o vreme, constatând ea că nu se mai întâmplă nimic, Alisa se hotărî să meargă imediat în grădină. Dar vai, sărmana! Când ajunse la uşiţă, se trezi că uitase cheiţa de aur, iar când se întoarse la măsuţă după ea, descoperi că nu mai avea cum s-o ia. De văzut, o putea vedea cât se poate de clar prin sticlă,

şi chiar încercă din răsputeri să se caţăre pe piciorul mesei, dar era prea alunecos. Istovită de atâtea încercări, nefericita fetiţă se aşeză pe jos şi începu să plângă.

— Hai, gata! N-are niciun rost să plângi în halul ăsta! îşi zise Alisa, pe un ton destul de tăios. Te sfătuiesc să încetezi imediat!

De obicei îşi dădea sfaturi foarte bune (deşi le urma doar în foarte puţine cazuri), iar uneori se certa pe sine însăşi cu atâta asprime, încât îi dădeau lacrimile. Ba chiar îşi amintea că odată încercase să-şi dea palme pentru că nu jucase cinstit împotriva ei însăşi, într-o partidă de crochét pe care o juca de una singură.

— Dar acum n-ar avea niciun rost, îşi spuse biata Alisa, să mă prefac că sunt două persoane! Păi ce-a mai rămas din mine de-abia dacă ajunge pentru *o singură* persoană respectabilă.

Deodată, ochii îi căzură pe o cutiuţă de sticlă, aflată sub masă. O deschise şi dădu în ea peste o prăjitură minusculă, pe care, cu litere meşteşugite, alcătuite din stafide, scria „MĂNÂNCĂ-MĂ“.

— O s-o mănânc, atunci, zise Alisa, şi dacă mă face mai mare, o să pot ajunge la cheie, iar dacă mă face mai mică, o să mă pot strecura pe sub uşă. Aşa că, orice-ar fi, tot o să pot ajunge în grădină într-un fel sau altul – nu-mi pasă cum!

Gustă puţin din prăjitură şi se-ntrebă plină de teamă: „Ce se-ntâmplă? Ce se-ntâmplă?“ ţinându-şi o mână deasupra capului, să vadă dacă o ia în sus sau în jos, şi nu mică-i fu mirarea să vadă că înălţimea ei rămâne neschimbată. De bună seamă, în general aşa se întâmplă când mâncăm prăjituri. Dar Alisa era atât de obişnuită să nu se aştepte decât la întâmplări cu totul ieşite din comun, încît acum i se părea o prostie de-a dreptul plictisitoare ca viaţa să-şi urmeze cursul ei firesc.

Aşa că îşi văzu de treabă şi curând termină de mâncat toată prăjitura.

ALISA ÎN
ȚARA OGLINZII

Cine a visat pe cine?

Copil senin, cu ochii visători,
Minuni ți-s scrise-n ochi ca într-o carte!
Chiar dacă timpul sprinten trece-n zbor
Și o juma' de viață ne desparte,
C-un zâmbet iubitor va să primești
Iubire-n dar – darul unei povești.

Nu ți-am văzut obrazul luminând,
N-am auzit în râsu-ți zurgălăi,
Nici loc nu-mi voi afla la tine-n gând
Când amurgi-vor tineri anii tăi –
Mi-e de ajuns c-acum te voi vedea
Cum, fără greș, asculți povestea mea.

Poveste începută-n vremea când
Vedeam cum sorii verile inundă –
Un clinchet blând, alene numărând
Bătaia vâslei ce se-afundă-n undă...
Ecoul ei în amintiri nu moare,
Dar ani pizmași mă-ndeamnă la uitare.

Ascultă, dar, povestea mea acuși,
Pân' ce o fioroasă voce-amară
Te va chema în nedorit culcuș
Pe tine, melancolică fecioară.
Suntem copii mai mari – noi, fiecare –,
Cârtim când vine ora de culcare.

Afară-i ger, zăpadă orbitoare,
O tristă și turbată vijelie,
În casă arde-a focului dogoare –
Un cuib ferice de copilărie.
Te vor păzi cuvinte fermecate –
Să nu te temi de vântul crunt ce bate.

Și chiar de câte-o umbră de suspin
Va reuși povestea s-o-nfioare,
„Ferice veri“ – chiar dacă nu mai vin –
Și-a verilor care-au trecut splendoare
Te vor feri de-a' ei suflări funeste
În casa cea plăcută din poveste.

PERSONAJE

(în ordinea de la începutul partidei)

Alb		Roşu	
PIESE	PIONI	PIONI	PIESE
Dingazdrang	Margaretă	Margaretă	Hopa Buf
Unicorn	Iepurex	Mesager	Dulgher
Oaie	Stridie	Stridie	Morsă
Regina Albă	Lili	Crinotigră	Regina Roşie
Regele Alb	Pui de Căprioară	Trandafir	Regele Roşu
Un om în vârstă	Stridie	Stridie	Cioară
Cavalerul Alb	Pălărigă	Broscoi	Cavalerul Roşu
Dingazdrong	Margaretă	Margaretă	Leu

Pionul Alb (Alisa) trebuie să joace şi să câştige din unsprezece mutări.

Alb

	PAGINA
1. Alisa se întâlneşte cu Regina Roşie	181
2. Alisa traversează pătratul 3 al Reginei (cu trenul) spre pătratul 4 (Dingazdrang şi Dingazdrong)	191 194
3. Alisa se întâlneşte cu Regina Albă (cu şal)	220
4. Alisa avansează în pătratul 5 al Reginei (prăvălie, râu, prăvălie)	225
5. Alisa avansează în pătratul 6 al Reginei (Hopa Buf)	232
6. Alisa avansează în pătratul 7 al Reginei (pădure)	263
7. Cavalerul Alb capturează Cavalerul Roşu	267
8. Alisa avansează în pătratul 8 al Reginei (încoronarea)	282
9. Alisa devine Regină	293
10. Castelul Alisei (ospăţ)	296
11. Alisa capturează Regina Roşie şi câştigă	304

Roşu

	PAGINA
1. Regina Roşie avansează în pătratul 4 al Regelui Roşu	186
2. Regina Albă avansează în pătratul 4 al Nebunului Reginei (după şal)	222
3. Regina Albă avansează în pătratul 5 al Nebunului Reginei (devine oaie)	225
4. Regina Albă avansează în pătratul 8 al Nebunului Regelui (lasă oul pe raft)	232
5. Regina Albă avansează în pătratul 8 al Nebunului Reginei (fugind de Cavalerul Roşu)	260
6. Cavalerul Roşu avansează în pătratul 2 al Regelui (şah)	266
7. Cavalerul Alb avansează în pătratul 5 al Nebunului Regelui	282
8. Regina Roşie avansează în pătratul Pionului Regelui (examenul)	287
9. Castelul Reginei	294
10. Regina Albă avansează în pătratul şase al Reginei Roşii (supa)	302

N
V
E
S
CAVALERUL ROȘU
REGELE ALB
HOPA BUF
IEPURELE ALB
CAVALERUL ALB
OAIE
PĂTRATUL 5
UNICORN
SPRE DINGAZDRONG
STRIDIE
REGINA ROȘIE
CASA FRAȚILOR
STRIDIE
INȘELĂTE
MARGARETĂ
PĂLĂRIGĂ
PĂTRATUL 4
DINGAZDRONG
SPRE
UN OM ÎN VÂRSTĂ
PĂTRATUL 3
MARGARETĂ
PIEDE CARIOCIORA
OGLINDĂ
IEPURELE
LILI
BROȘCOI
ALISA
STRIDIE
CRIȘCIORA
TRAN-DAFIR
MARGARETĂ
CALE FERATĂ
MESAGER
REGINA ALBĂ
CIOARĂ
DULGHER
LEU
MORSĂ
REGELE ROȘU

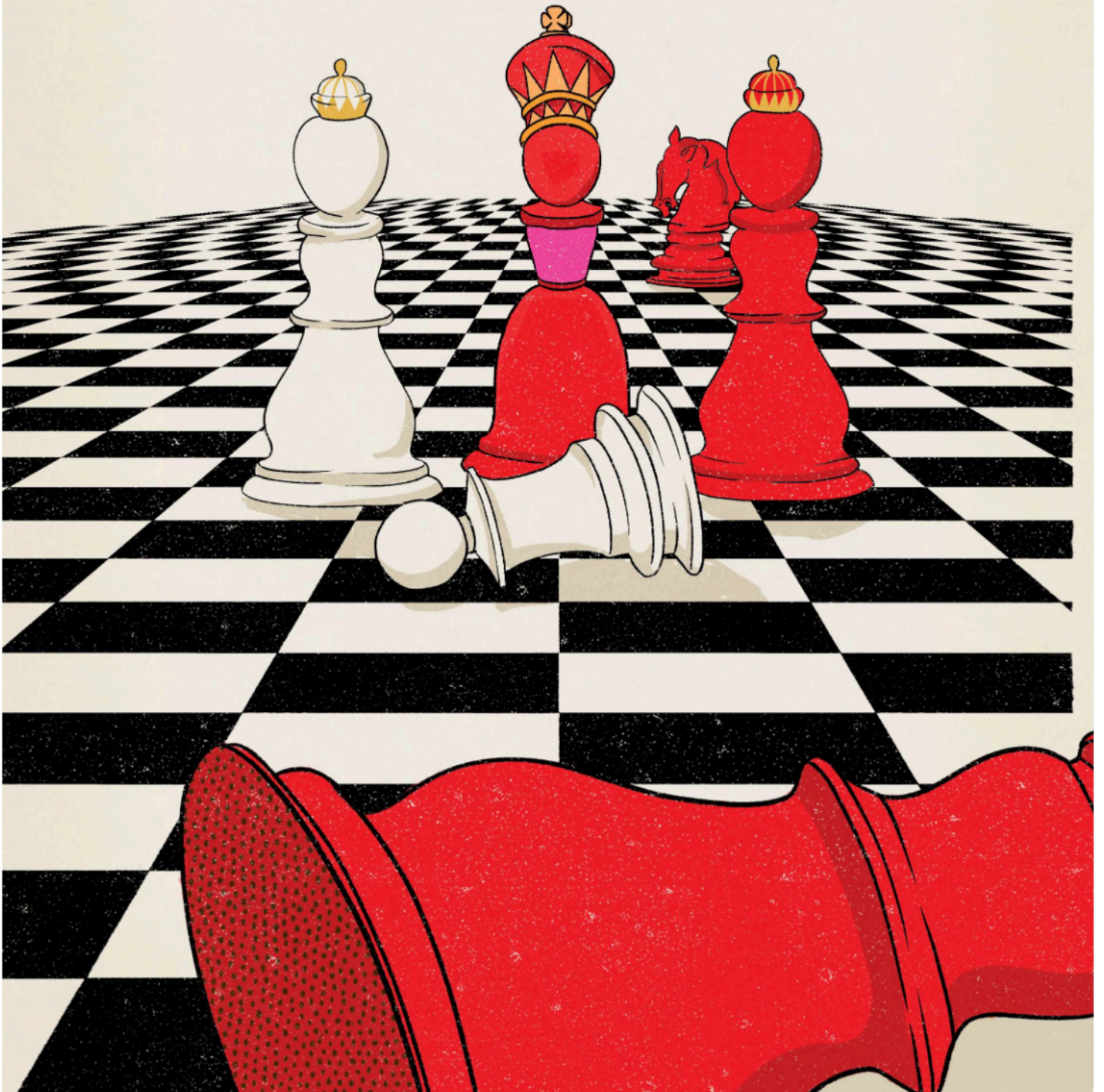

Deoarece problema de șah dintr-o pagină anterioară i-a nedumerit pe unii dintre cititorii mei, poate că ar fi bine să explic că ea a fost elaborată în mod corect în ceea ce privește *mutările*. Poate că *succesiunea* Roșului cu Albul nu este respectată cu stricteța cuvenită, iar „rocada“ celor trei Regine nu e decât un fel de a spune că au intrat în palat. Dar „șahul“ la Regele Alb din mutarea 6, capturarea Calului Roșu din mutarea 7 și „matul“ la Regele Roșu din final sunt în strictă concordanță cu regulile jocului, după cum va descoperi oricine își dă silința să așeze piesele în ordine și să execute mutările conform indicațiilor.

Cuvintele noi din poezia „Palavrozauriada“ (vezi p. 171) au dat naștere unor opinii divergente în ceea ce privește pronunția lor corectă: de aceea, ar fi poate util să ofer câteva indicații și în *acest* sens. În cuvântul „slungi“, sunetul siflant inițial se va pronunța ținând buzele întinse, șirurile de dinți ușor deschise, în timp ce vârful limbii se sprijină în spatele incisivilor inferiori. În „prâsneau sforând“, sunetul vibrant „r“ se pronunță imprimând limbii o vibrație *prelungită*. Iar „râtverzi“ se pronunță astfel încât să rimeze cu „scoverzi“.

Crăciun, 1896

I

CASA DIN OGLINDĂ

♣ ♣ ♣

Un lucru era clar – mâțuca albă *nu fusese de vină: vinovată era numai și numai mâțuca neagră.*